

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MÁNÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezse)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Érdekes értesülések Románlának Oroszországgal és Magyarországgal való tárgyalásairól

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A román kormány és az orosz szovjet között folyó tárgyalások során legutóbb olyan fordulatok keletkeztek, amelyek a legalaptalanabb hírek elterjedését okozták. Eppen ezért a holnapi nap folyamán a külügyminiszter, a közvélemény felvilágosítása céljából bő közleményt ad ki a sajtónak. A jelentős külpolitikai kérdésben hiteles forrásból a következő érdekes részleteket jelentjük:

A román-orosz tárgyalások, amelyek annak idején Tiraspolban megkezdtek, adott pillanatban megakadtak, mert a szovjet azon erőlködött, hogy politikai jellegű tárgyalások is kezdődjenek. A kormány aránylag jóakaróan választott az orosz kormány sürgetésére. Az oroszok ugyanis mentől előbb szeretnék volna megkötni a politikai konvenciót Romániával. Már el is jutottak addig, hogy a konferencia helyéről elhatározhattak és Románia, Salzburgot ajánlotta.

Közbejötték azonban az angol választások és míg azelőtt az orosz kormány szinte tulságosan gyorsan választott Bukarestnek, addig ettől fogva hagyta hogy három hét elteltével anélkül, hogy álláspontját közölte volna. A taktika nyilvánvaló volt: a szovjet számított rá, hogy az angol választások a munkáspártot kormányra segítik, ez pedig a szovjet hivatalos elismerését jelenti, ami viszont szerfelett megkönnyíti Oroszország helyzetét a vele tárgyaló államokkal szemben.

Az oroszok számításának egyik része bevált: Angliában munkáskormány van uralkodni és sok a lehetősége annak, hogy a szovjetet hivatalosan elismerik. Ettől a pillanattól fogva tehát kezdődnek az oroszok huzavonái. Salzburg nagyon messze van — vélekedik a szovjet — és nehéz odajutni. Odesszát javasolják, mert jól tudja, hogy a román kormány (de más kormány sem) tárgyalási helyül azt el nem fogadhatja. A román kormány válaszában Varsót ajánlotta, amely egyik félnek sincs messze, semleges terület mindkét tárgyalóra nézve és könnyen megközelíthető.

Meg fogjuk látni, mit válaszol a szovjet.

Igy áll a helyzet az orosz tárgyalásokkal és ezek az okai annak a ravasz huzavonának, amelyről a szovjet folyton bizonyosságot nyújt. Mindezekre nézve a kormány holnapi kommunikéje hasznos és szükséges felvilágosítással fog szolgálni.

Ami a Magyarországhoz való viszonyt illeti, tudvalevő, hogy a hét elején a magyar delegáció visszaérkezett Bukarestbe és a tárgyalások ismét meg-

kezdődtek. A Magyarországnak nyújtandó kölcsön jegyzőkönyvének aláírását illetően a külügyminisztériumban az a vélemény dominál, hogy Londonban csak a politikai és nem a gazdasági jegyzőkönyvet írták alá.

A hajózási tárgyalásra érkezett szovjet-kiküldöttek szívélyes fogadtatása

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Tighinából jelentik: Tegnap délnél 1 órakor ideérkezett a román bizottság, amely az orosz szovjet delegátusaival a Dnyeszter hajózási kérdéséről fogja tárgyalni. A bizottság elnöke Joanovici tábornok, tagjai Simionescu és Husarescu. A pályaudvaron a hatóságok fejei várták a bizottságot és szállására kísérték.

Az orosz bizottság hajón érkezett fél 3 órakor. Elnöke: Knyazszinszky hadosztályparancsnok, tagjai: Ciznyavszky és Miselkovszky. Az orosz bizottságot a Dnyeszter partján a helyőrségparancsnok és a rendőrprefektus fogadták. A Zemstvo-palotába szállásolták el, ahol a román bizottság

Hátra vannak még a Bulgáriával való tárgyalások, amelyek a neuilly békeszerződés végrehajtására vonatkoznak. Románia már elküldte Szófiába konkrét javaslatát és két napon belül várja a bolgár kormány választát.

is volt és ahol teát szolgáltak fel a delegátusoknak.

Este társasvacsora volt, amelyen az orosz és román delegáció tagjai kivül résztvevő: Creanga képviselő, a helyőrség parancsnoka, a polgármester és helyettese, a Zemstvo elnöke, a sziguranca főnök és mások.

Vacsora után az orosz delegáció elnöke köszönetet mondott a szívélyes fogadtatásért és annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy a tárgyalások jó eredménnyel végződnek. A román delegáció nevében Joanovici tábornok válaszolt. Kijelentette, hogy bízik a tárgyalások sikerében.

Miért bukott meg a budapesti angol követ

A magyar kurzus-atrocitások barátja lemondott

— Az Estilap eredeti távirata —

Az új angol kormány kinevezésének első napján minden irányban igyekezik a konszolidáció munkájának alapjait megvetni. A míg az üresedésben lévő fontos belpolitikai pozíciókat betöltik, külpolitikailag programját igyekezik megvalósítani, új kiküldöttjeivel Németországnak és Oroszországnak a Népszövetségbe való felvételét akarja megvalósítani. Macdonald Indiához manifesztumot intéz, amelyben határozott politikát helyez kilátásba. Egyik legérdekesebb esemény az új angol kormány kinevezésével Hohler budapesti angol követnek lemondása. Hohlerrel köztudomású, hogy a mai kurzuspolitikával való üzleti barátsága miatt Weedgwood ezredessel az angol kormány mostani tagjával afférai voltak. Az erről szóló távirataink a következők:

Hohler budapesti angol követ ma benyújtotta lemondását, budapesti hírek szerint a követ le-

mondásának elsősorban a kormányváltozás az oka, de hozzájárult az is, hogy az új kormány tagjai között Weedgwood ezredes is helyet foglal. Weedgwood ezredes két évvel ezelőtt Magyarországon járt azzal az angol bizottsággal, amelyet az angol munkáspárt küldött ki az atrocitások megvizsgálása céljából. Az angol küldöttség hazaérkezése után Weedgwood ezredes több beszédben foglalkozott a bizottság tapasztalataival és ismertette a magyarországi politikai részletkérdéseit. Curson lord külügyminiszter akkor Weedgwood közléseivel és tapasztalataival szemben Hohler követ jelentéseire hivatkozott, aki állandóan a legnagyobb rendről értesítette kormányát. Weedgwood ezredes erre igen élesen bírálta Hohler jelentéseit és adatokkal igyekezett bizonyítani azok egyoldalúságát és elfogultságát. Az angol alsóház tudomásul vette a jelentéseket, de

most Hohler követ ugylátszik visszahívását akarta megelőzni lemondásával.

A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: Az új angol kormány a következő tagokkal egészítette ki magát:

Roberts nyugdíjúgyek államtitkára.

Hastings főállamügyész.

Slessor koronaügyész.

Graham, a kincstári hivatal pénzügyi államtitkára.

Lawson hadügyminisztérium pénzügyi államtitkára.

Spoor, a kincstári hivatal parlamenti államtitkára.

Ezekon kívül kineveztek még öt új államtitkárt.

Anglia képviselője Moszkvában

Macdonald új megbízottat küld a Népszövetségbe

— Az Estilap eredeti távirata —

Bombay jelentés szerint Macdonald üzenetet küldött Indiába, amelyben hangsúlyozta az Angliával való jóviszony fontosságát. A miniszterelnök kijelenti, hogy az új angol kormányt semmiféle fenyegetés, erőszak, vagy politikai mesterkedés nem állíthatja meg útjában és ha vannak Indiában olyan társadalmi rétegek, amelyek erre számítanak, úgy ezek szomorúan csalódnak fognak.

Újabb londoni jelentések szerint Macdonald sürgősen fel akarja vétetni Németországot és Oroszországot a Népszövetségbe. O'Grady szakszervezeti vezető nevezik ki moszkvai angol követé. Macdonald felkérte Lord Parmoor, hogy Nagybritanniát Cecil lord helyett a Népszövetségben képviselje. Lord Parmoor a lordok tanácsának elnöke, kiváló egyházjogász.

Az angol vasutassztrájk megszüntetésére vonatkozó tárgyalások megakadtak, mivel a vasutagazgatóság részéről a tárgyalások előfeltétele az volt, hogy elfogadják a bérmegállapító tanács döntését. A sztrájkoló vasutasok végrehajtó bizottsága erre határozatilag kimondotta a sztrájk továbbfolytatását.

DORIAN Filmszínház

Péntek Szombat Vasárnap

A pokol kulcsa

Amerikai tragikomédia 6 hosszú felvonásban

JÖN

CASANOVA

JÖN

Hírek

Ki tartja fenn a városi árvaszéket

Ma délelőtt igen különös tartalmu rendelet érkezett a belügyminisztériumból Nagyvárad városához. A minisztérium tudvalevően az árvaszék tisztviselői karát még a múlt év novemberében kelt rendeletével az állami tisztviselők státusába sorozta. A rendeletnek megfelelően a városi számvevőség be is szüntette az árvaszéki tisztviselők havi illetményeinek folyósítását, amelyet azután az állam-pénztár kasszájából utaltak ki.

A ma leérkező miniszteri rendelet félreértések elkerülése végett közli a polgármesteri hivattal, hogy az árvaszék dologi kiadásait: fűtés, világítás, takarítás költségét, valamint a közgyám és a tisztviselő fizetését továbbra is a városi pénztár köteles viselni.

A minisztérium ez ujabban kelt rendelkezése érthető konszternációt keltett és a tanács legközelebbi ülésén próbálja tisztázni az árvaszék költségeinek megosztását.

NAGYVARADI ARFOLYAMOK

MAGYAR KORONA —	210
OSZTRÁK KORONA —	352
CSEH KORONA —	583
FRANCIA FRANK —	915
SVÁJCI FRANK —	3485
DOLLÁR —	201
FONT STERLING —	860
LIRA —	885

MAI ZÜRICH NYTTAS

BERLIN —	(10 máj) 135
NEWYORK —	579 ^{7/8}
LONDON —	2449
PÁRIS —	26
PRÁGA —	1679
MILANO —	2515
BUKAREST —	290
BUDAPEST —	00200
BÉCS —	0008125

* A görög nemzetgyűlés. Athénből jelentik: A nemzetgyűlés mai ülésén Venizelosz felolvasta a kormányprogramot, amely szerint az államformáról nyílt szavazás határozzon. A másik főteendője a kormánynak az alkotmány revíziója. Külügyi kérdésekben Görögország a szerződéseket, köztük a lausannei szerződést is betartja.

* Bethlen elutazott Londonból. Londonból jelentik: Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök és Kállay pénzügyminiszter kíséretében ma délután elutaztak.

* A zsidó iskolaszék új elnöke. A neolog zsidó hitközség képviselőtestületének — egyik legutóbbi ülésén Wertheimstein Viktort, a Magyar Állam Hitelbank nagyváradi fiókjának helyettes főnökét, az iskolaszék elnökéül választották. Ez a megválasztás olyasvalakit ért, aki tiszteletet érdemlő szerénységgel húzódik a közéleti szereplés elől. Wertheimstein Viktort karitatív és kulturális tevékenysége a legnemesebb módon: titokban, de annál nagyobb intenzitással éreztette a városi társadalomban az emberszeretet felfedezését.

* Statisztika a városi idegen állampolgárokról. A belügyminisztérium rendeletet adott ki, amelyben felhívja a polgármesteri hivatal, hogy haladéktalanul tegyen jelentést a külföldi állampolgárok mozgalmi adatairól: születési, házassági és halálozási arányáról. Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint az elmúlt évben 60 ilyen eset fordult elő, amely szám jóval fölmúlja az előző évek hasonló adatait.

* Az Orvos Egylet f. hó 26-án (szombat) délután 6 órakor szakulást tart a Bábaképezde tantermében. Targysorozat: 1. Betegbemutatók. 2. Dr. Ercsman Lajos: A tonsillitis kérdés.

* Farsangi „Carneval” Jégűsnepély a sporttéri jégpályán vasárnap délután és este.

* Mérsékeltlen felemelik a bérkocsitarifát. A bérkocsi tarifa revíziója ügyében dr. Vostinár János főjegyző elnöklésével ma délután ankét volt a városházán. A bizottság tekintettel a változott gazdasági körülményekre elhatározta a ma érvényben levő bérkocsi tarifa mérsékelt felemelését.

* Új városi cégek. A városi törvényszéken az utóbbi időben feltűnően megcsökkent az új cégbejegyzések száma. Mindössze három céget írtak be a lajstromba, ezek közül is egyik évvel ezelőtti alakult. Bejegyezték: Klein Simon kalap- és női divatárúgyárát, Freiburger és Schwartz épület- és tűzifa nagykereskedő és fakitermelő céget és Lengyel Béla „Continental” szijáru nagykereskedőt.

* Kuplé újdonságok. Fatimé, Bananes, Süvit a szél, Zsávátánc. Ein bischen langsam, Csikágó, Zsigoletto, Violatera, Morfium, Bajkál, stb. Minden kotta megvan a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

* Farsangi „Carneval” Jégűsnepély a sporttéri jégpályán vasárnap délután és este.

* Tánctanárok működési engedélye. A belügyi kormány igen érdekes rendelkezést adott ki a tánciskolák működésére vonatkozóan. A belügyminiszter teljes egészében magáévá teszi az 1906 évi magyar miniszteri rendelkezést, amely szerint a tánciskolák engedélyét faluhelyen a főszolgabíróra, városokban pedig a rendőrprefektúra állítja ki. A táncmestereknek román állampolgároknak kell lenniük és azonkívül belföldön szerzett táncmesteri oklevelekkel kell rendelkezniük. Akiknek ilyen okmányuk nincs, azoknak működési engedélyért egyenesen a belügyminisztériumhoz kell fordulniuk.

FEBRUÁR TIZENHATODIKÁN**NYOMDÁSZ BÁL A KATH. KÖRBEN**

* A postacsomag vámolás végleges szabályozása. A postacsomagok elvámolását ezideig mindazok a vámirodák végezheték, amelyeknek rendes vámolási engedélyük volt, mivel az ujonnan épült posta-vámhivatal befogadó képessége igen korlátozott, ez a rendszer az elvámolást nehézkessé és hosszadalmassá tette. A pénzügyminisztérium új rendelete szerint a postacsomagok vámolását a mai naptól kezdődőleg csak az intézmény, a közlekedésügyi minisztérium, illetve a postai vezérigazgatóság külön engedéllyel felhatalmazott. A „Fulgerul” postacsomag-számolási hivatal (Gerő & Friedmann iroda, Telefon 982.) végleges koncessziót kapott a postacsomagok vámolására. Miután a postahivatal most már fekbérekkel is felfog számítani a késedelmesen átvett csomagok után, ezennel figyelmeztetnek és felhívják az érdekelteket, hogy a postai avizót, annak vétele után, az eredeti számlával együtt, haladéktalanul küldjék be a „Fulgerul” vámolási hivatalnak, amely az elvámolás után kívánatra házhoz szállítani is tartozik.

* Új tanfolyam kezdődik. Alfréd László és neje tánciskolájában felnőttek részére február 4-én Str. Gojdu (Beöthy Ödön utca).

* Ma este, 26-án disznótoros vacsora és ingyen tombola Imperial étteremben.

* Radics visszatért Zágrábról. Belgrádból jelentik: A Politika hétfőn délelőtti számában zágrábi jelentés alapján azt a szenzációs hírt közli, hogy Radics István hétfőn hajnalban három órakor ugyanazon az uton, amelyen szokása alkalmával elhagyta az országot, autón visszaérkezett Zágrábrba. A parasztpárti vezér állítólag Filipovics Zsika néven rejtőzködik a városban. A lap tudósítója, a hírrel kapcsolatban érdeklődött a zágrábi rendőrségen, ahol csupán annyit közöltek, hogy Radics leánya Bécsbe utazott, ugyancsak öt Radics-párti képviselő is utlevelet kért Ausztriába. Radics visszatérésevel kapcsolatban a Beogradske Novosti délutáni számában azt írja, hogy Korsutics, Mácsék és Larkovics Radics-párti képviselők utlevelet kértek a zágrábi rendőrségtől, hogy a Bécsben tartózkodó Radicsot meglátogassák. Kérésüket azonban a rendőrség elutasította, mire a képviselők Osimics helytartóhoz fordultak, aki szintén megtagadta a kérés teljesítését. Erre táviratilag a belügyminiszterhez fordultak, aki ezután Larkovicsnak engedélyezte az utazást. A Radics-párthoz tartozó politikusok csatlólják a Politika hírére.

* Farsangi „Carneval” Jégűsnepély a sporttéri jégpályán vasárnap délután és este.

* Kölcsonkönyvtár egyetlen unaloműző Nagyváradon. Iratkozzon be. Telefon 13-01. Hegedüs hirlapiroda.

* „A pokol kulcsa” — Dorian filmszínház. Egy érdekes amerikai film látható ma először a Dorian-filmszínházban. „A pokol kulcsa” című 6 felvonásos tragikomédia egy modern író felsülését és egy elegáns hölgy pikáns kalandját tartalmazza. Az előadások ma, pénteken 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

* Az Apolló-mozi Aud Egede Nissen, a közismert mozistar adja a Haláltutaj című mélyjárású társadalmi dráma fő női szerepét. A darab még péntek és szombaton fut az Apolló-mozi ziban.

* Kegyelet a Sas alatt.

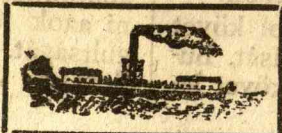
* Tisztességes mindenféle leány azonnalra vagy elsejére felvétetik. Lászlóné, Strada Szmekta György utca 12.

AZ ÖSSZES OPERÁK, OPERETTEK dalok, táncok, kuplék, zongora, hegedű és énekiskolák, valamint minden kotta megvan a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

* A KÖLCSON KÖNYVTÁRBA iratkozzon be még ma. Az összes újdonságokat olvashatja a Hegedüs hirlapiroda kölcsönkönyvtárban.

* Rendkívüli népszerűség folytán sokan hamisítják, éppen ezért csakis valódi védjeggyel ellátott Brázay sósorszeszt fogadjunk el. Kapható mindenütt.

Utlevelél vizummal gyorsan és pontosan

a Hegedüs Hirlapiroda látja el. Telefon 13-01.

Váradi Albert nagy sikere Párisban

A nyomor legjobb megörökítője nagyváradi piktor

Az Estilapban is megjelentek nagyszerű portréi. Nincs egy esztendeje, hogy elindult innen a törekény külsejű, fölötté szerény és cseppet sem bohém allűrökkel dicsekedő fiatal ember: Váradi Albert festőművész. — Párisba megyek — mondta akkor egyszerűen és most, egy esztendő után úgy látjuk, hogy Páris is elment őhozzá. Váradi Albertet felfedezték a világ fővárosában is, ahol sok ezer művész tülekedik az érvényesülés piaci vásárján. Ma már a kis váradi fiú Párisban is arrivé; erről minden kétséget kizáróan tanuskodik az alábbi cikk, amely a legelőkelőbb francia szépművészeti revük egyikében a La Peinture-ban, Váradi egy kiállításának alkalmával L. Pellière kiváló kritikus tollából megjelent:

Ezek mindenekelőtt egy rajzolóművész alkotásai. Ebben a mai korban, amikor a becsületesség, — a művészetben épenugy, mint az életben — cseppet sem divatos, nagy vigasztalásul szolgál számunkra az, hogy láthatjuk, amit egy őszinte és félreismert munkás egész művének egy része végre eljut odáig, hogy a sok személynyesítő szapora és középszerű termelésén át utat törhet magának. Nem figyelték-e meg mennyire azon az úton van Páris, hogy néhány ügyesen megszervezett Bizottságnak szabad prédája legyen, bizottságoké, amelyek a közönség bizalmát élvezik, szép szóval, vagy erőszakkal magukra vonják annak figyelmét és egy tenyérnyi helyet is csak kényszer, vagy erőszak folytán engednek át azoknak a ritka művészeknek, akiknek ebben a véletlen, vagy tehetségük elvitathatatlan felsőbbrendűsége segítségükre van.

Váradi Albert ez utóbbiak közül való. A budapesti, majd a müncheni szépművészeti akadémia növendéke és Leonardo da Vincit, Rembrandtot és Goyát választotta magának mestereikül. Alázatosan követte azoknak művein végig azt a titokzatos és magasztos fonalat, amely a zseni rejtélyének misztikus kulcsához elvezeti: és így ért el törekény műveihez, amelyekben elődeinek gízasi árnyéka dominál és lényegében modern alkotásai hű reflexe a ma szellemóriások zseniális munkájához való patétikus közeledésnek és a Haladás szeke-rehez láncolt modernizmusunk szálamasan kicsinyes szükségének.

Ugyancsak ezért, valamint azért, mert egész lényében átérzi a szenvedést, — van az, hogy Váradi a Nyomornak egyik legjobb rajzolója. Legkülönbözőbb áruházban megtudta fogni a Nyomort: a zöldséges kofa sátrában épen úgy, mint a félvilági nő elegáns ruháján, egy keserű ajakmozdulatban, egy tekintet üres kifejezésében, egy kézmozdulat eleséggel búcsújában...

Raffinált és mégis egyszerű technikája, amelyet részletek és mestersétségek kevéssé terhelnek, arra törekszik, hogy simán fejezzen ki egy hatást, minimális eszközzel juttasson kifejezésre egy exakt eszmét, vagy egy drámai eseményt.

Ez a tulajdonsága szinte predesztinálja Váradi arra, hogy kiváló illusztráló legyen. Rajzai csodásan kiegészítik a

szöveget; a szükségszerűen tömörre fogott szavakhoz a kompozíció araleszkjeit adja hozzá, amelyek szinte a végtelenség határára röpitik a szellemet. Csak meg kell nézni Helle verséhez, Boccacio meséjéhez és száz máséhoz készített rajzait... és mindnyájunkat elbájol dús invenciója, bőséges fantáziája, rajzának hűsége és egy nagy művész elvitathatatlan virtuóizása.

Ismét napirenden Averescu és Ludendorff találkozása

Bukarestből jelenti a Rador: Az Indreptarea újból napirendre tűzte az Averescu és Ludendorff tábornok augsburgi találkozása kérdését. A lap megállapítja, hogy a tábornokok már régen ismerik egymást, mert Averescu generális egyidőben Németországban ro-

mán katonai attasé volt. A találkozás egész véletlenül és csak egy alkalommal történt, amikor Averescu és Ludendorff közt politikáról szó sem volt. Mindketten, mint a nagy háboru hadvezérei eszmecserét folytattak a világháboruban észlelt tapasztalataikról.

Hogyan készült Lenin a halálra

A szovjet-elnök felesége

A világtörténelem egyik legmarkánsabb alakja marad Lenin, az orosz tanácsköztársaság elnöke. Halálával a Marx-elvek egyik legfanatikusabb reprezentánsa szállott sirba. A különös szerepre lendült emberről szól a Pravda nyomán az Adeverulban megjelent alábbi tudósítás:

Amikor Lenin 1917-ben visszatért Oroszországban, már egy halálos betegség csiráit hordozta magában. A nagy izgalommal járó, erősen megfeszített munka következtében ütőérelmeszesedés jelei mutatkoztak rajta, arra irányuló figyelemzés, hogy kímélje magát, hiábavaló volt. Mintegy másfél évvel ezelőtt szélütés érte. Akkor német professzorokat hívtak hozzá, akik megállapították ugyan, hogy Lenin gyógyíthatatlan betegségben szenved, azonban, ha életrendjén változtat, úgy még hosszú időn át kibírja. A diktátor azonban nem fogadta meg orvosai tanácsát. Tovább folytatta izgalmas és fárasztó tevékenységét és mintegy háromnegyed évvel ezelőtt újból gutaütést kapott. Ekkor már komolyabban vette a dolgot és elhatározta, hogy végleg visszavonul a politikai mozgalmól. Ettől a perctől kezdve már csak szemlélője volt az eseményeknek. Az utóbbi időben egészségi állapota javult és pár nappal halála előtt még részt vett egy vadászaton.

Lenin az utóbbi időben a Moszkva melletti Gorka községben lakott. Érezte, hogy élete állandóan veszedelemben forog, mert orvosai felvilágosították, hogy a harmadik szélütést már nem éli túl. Így is történt. A harmadik lényegesen végzett vele.

Lenin életében felesége jelentős szerepet játszott. Az aszszony tanítónő volt és már 1893 óta tagja a szocialista pártnak, tehát régi mozgalmi nő volt. Lenin neje, férjének titkára volt, aki őt minden külföldi útjára elkísérte és hűséges sorstársa volt minden kalandban, amelyben szökésekör része volt. Amikor

aztán Lenin hatalomra került, felesége élénk tevékenységgel vett részt a kormányzás munkájában. Ő volt a közvetítő férje és azon elvtársai között, akik hűségéből, vagy más okból mel-

Lemondott Bukarest polgármestere

Bukarestből jelenti a Rador: Az Adeverul írja, hogy Costi nescu, Bukarest polgármestere benyújtotta állásáról való lemondását, mivel a kormány nem bocsájtotta rendelkezésére a fő-

lőzöttéknek érezték magukat. Középpontjában állt a politikai üzemeknek. A szovjetben mult-jához hiven, minthogy tanítónő volt, a közoktatásügyi népbiztosság iskolaügyi bizottságának volt az osztályfőnöke és ezt a pozíciót férje halála után is megtartja.

Csapó Zoltán temetése

Ma délelőtt tizenegy órakor temették el a tragikus sorsu Csapó Zoltánt, akit élete derekán itélt halálra a tuberkulózis. Ravatala körül álltak barátai és a koporsóját virágok borították. A Nagyváradi Sport Egylet, amelynek annyiszor szerzett dícsőséget vívó versenyeken, kószorut küldött emlékezésül. S amikor a kis ház udvarán véget ért a gyászszertartás, életében is leghűbb társai, a Sport Egylet vívói Orbán mester vezetésével gyalog vitték a temetőbe holttestét. Csapó Zoltán temetésén nagyon sokan jelentek meg, a kiket megdöbbenett egy hatalmas, erős fizikumú ily váratlan rombadőlése.

Dr Kis Döme jubilál

Az ügyvédi kamara elnökének jubileuma

Meleg, bensőség teljes ünnepségre készül a nagyváradi ügyvédi kamara. Dr Kis Döme szenátor, a váradi ügyvédi kamara elnöke ügyvédségének negyvenedik évfordulójához érkezett.

A szeretetnek és a megbecsülésnek kivételes megnyilatkozása kísérte eddigi pályáján Kis Dömét, a nagyváradi ügyvédi kar nesztörát, de a most ráköszöntő jubiláris ünnepség, mégis emlékeztető etap marad az ő életében. Kötelességünk megállani mellette.

Dr Kis Döme négy évtizeden keresztül becsületos agilitással vett részt a város kulturális és gazdasági föllendítésében.

Egyetemi tanulmányainak befejezése után a budapesti tudományegyetemen 1884-ben kitűnő sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. Nagyváradon nyitott irodát és csakhamar bekapcsolódott a város közéletébe.

Néhány év múlva megházasodott. Dr Lázár Aurél nővérét vette nőül. Kollégái különös megbecsüléssel és ragaszkodással vették körül a rokonszenves modoru fiskálist, aki aránylag elég fiatalon bekerült az ügyvédi kamara választmányába, majd később több cikluson át, mint kamarai főtitkár fáradozott az ügyvédi kar egyetemes érdekein.

Az impérium változással a kamara tagjai egyhangulag elnökké választották és díszes pozíciójában továbbra is megmaradt jóindulatu derek kollégának.

Elsősorban az ő érdeme, hogy a Florescu igazságügyminiszter által tervezett egységes ügyvédtörvényt elvetet-

ték. Florescu tudvalevően a regátban szokásos bizonyos licenciáris rendszert akarta Erdélyben is meghonosítani, s így a kisebb képesítés elvét itt is keresztül akarta vinni. Dr Kis Döme országos mozgalmat indított az elavult rendszer törvényerőre emelése ellen és a mozgalomnak sikerült megnyernie J. Dobrescut a bukaresti ügyvédi kamara elnökét is. A harc végül teljes sikerrel végződött és a regát elfogadta a magasabb képesítés további fenntartását és azt törvénybe is iktatták.

Nem csekély szerepe jutott dr Kis Dömének az ügyvédvizsgáztató bizottság nagyváradi tagozatának felállításában sem.

Általában minden ténykedése odairányult, hogy az uralkodó faj és a kisebbség közötti harmóniát biztosítsa.

A politikai élettől ugyyszólván teljesen távol tartotta magát. A legutóbbi szenátorválasztásokon azonban nem tudott kitérni a nemzeti párt bizalomnyilvánítása elől és nagy többséggel Nagyvárad város szenátorává választották.

Közzgazdasági tevékenységét a Polgári Takarékpénztár hatalmas föllendülése is igazolja s az intézet megalapítása óta a bank igazgatósági elnöke.

A legutóbbi hetekben a görög katolikus egyház fejlesztése körüli érdemeiért a pápa igen magas egyházi érdemmel a Szent Gergely rendjellel tüntette ki.

A hétfői ünnepségen a város társadalma is részt fog venni és a jubiláló dr Kis Dömét a város kitűnő polgárát megillető szerezettel köszönti a négy évtizedes évfordulón.

Érdekes, hogy a jubiláris ün-

nepségek napján tartja meg a nagyváradi ügyvédvizsgáló bizottság első szóbeli vizsgálatát, amelyen a jubiláns dr. Kis Döme, mint a kamara képviselője szintén részt vesz.

Színház

HETI MŰSOR:

Péntek: Zsidónő, opera repris, B. bérlet 67. szám.

Szombat délután: Marinka táncosnő, Kovács Kató felléptével, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Offenbach, operett repris, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Szép asszony kocsisa, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Levendula, Kovács Kató és Pattantyus Manó felléptével, bérleten kívül.

Hétfő: Navarrai Margit, vigjáték újdonság 1-ször, A bérlet 68. szám.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

— Zsidónő. Pénteken este Hálevi gyönyörű zenéjű operája a Zsidónő lesz a színház műsorán, melyben a teljes opera együttes játsza a főszerepeket. A zene-kart Váradi karnagy vezényli.

— Szombati előadások. Szombaton délután Kovács Kató felléptével a Marinka táncosnő kerül színre. Az operett többi szerepét Zilahy, Borovszky, Misoga, Vigh Ernő és Galambos játsszák. Este az Offenbach nagy operettnek lesz a felújítása, melyben a főbb szerepeket Pintér, Kovács Kató, Zilahy, Fratta, Misoga, Pattantyus, Bereng és Földes játsszák. A délutáni előadás mérsékelt helyárak mellett lesz megtartva, az esti előadás bérleten kívül kerül színre rendezés helyárakkal.

— Vasárnapi előadások. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a Szép asszony kocsisa operette lesz a színház műsorán Pintérrel, Biczóval, Zilahival, Misogával, Borovszkyval és Békésivel a főszerepekben. Este a Levendula operette lesz a színház műsorán Pintérrel, Kovács Katóval, Gálfival, Misogával, Pattantyussal és Frattával a főszerepekben.

— Navarrai Margit. Nap-nap után szorgalmasan próbál Tóth Elek vezetésével a társulat drámai együttese a Navarrai Margit vigjátékából, melynek hétfőn este a bérletben lesz a bemutató előadása. E szenzációs sikeres vigjátéknak a főszerepeit Jósika, Körösi Juci, Kertész Mancsi, Zilahy Irén, Tóth Elek, Földes, Harsányi, Galambos és Madas játsszák. A Navarrai Margit kedden B. bérletben lesz a színház műsorán.

— Elssler Fanny. Szorgalmasan készül az operett együttes Szatmári karnagy vezetésével a zongora termekben a legközelebbi operett újdonságra, az Elssler Fannyra, mely egyike

lesz az idei szezon legnagyobb sikerű operett előadásainak. Hétfői főrendező stílusos és korhű rendezésében fogjuk látni a nagyszerű operettet, melynek címszerepét Pintér Böske játssza. A Reichstadti herceg szerepét Frattától fogjuk látni. E Biedermayer korban játszó operett

Ujabb érdekes részletek a készülő lakástörvényről

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Az igazságügyminisztériumhoz közelálló körökből az új lakástörvény tervezetéről vonatkozóan a következőket sikerült megtudni:

A tervezet előkészítésére küldött bizottság már megtette jelentését Marzescu igazságügyi miniszternek, aki viszont ezt a jelentést ma továbbítja a kodifikáló bizottsághoz.

A tervezet indoklásából kiderül, hogy a törvényhozót az az intenció vezeti, hogy a jövőben minden lakó megmaradjon jelenlegi lakásában. Ebből az általános elvből két főrendelkezés következik: egyrészt megszűnik minden kilakoltatás, másrészt megakadályozódik mindenféle perlekedés háziurak és lakók között. A bizottság tagjai közül elsősorban Marzescu miniszter hangoztatta nyomtatékkal, hogy a kilakoltatásoknak még legcsekélyebb lehetőségét is ki kell küszöbölni, mert nincs szánalmasabb látvány a földön, mint esőben szélben az utcára kidobott szerencsétlen lakók. A törvény

gyönyörű táncait Misoga tanítja be, kinek az operettben szintén igen hálás szerep jutott. A főszereplőkön kívül részt vesz a darabban az operett együttes majdnem minden kiváló tagja. Az Elssler Fanny előadásaira vasárnap reggeltől kezdve lehet megváltani a jegyeket.

egyszersmindenkorra véget vet ennek a barbár lehetőségnek, amely nem méltó egy civilizált országhoz.

Az állami tisztviselők lakbérének emelése körül még vita van, mert az egyik álláspont az, hogy ezeket a béreket nem szabad emelni, míg a másik felfogás szerint bizonyos elviselhető arányban lehet növelni a bért.

Igen valószínű, hogy az állami tisztviselők lakbérére nem változik. Más bérlok részére minden egyes esetben a bíróság állapít meg méltányos lakbért, amely arányban fog állni a ház értékével és a bérlo jövedelmével.

A bérleti szerződéseket két-három évre meghosszabbítják és pedig minden szerződést prolongálnak. A jelenleg érvényben levő törvényből az a), b) és c) pontokat hatályon kívül helyezik. Ezek a pontok adták ugyan is lehetőséget a háziurnak, hogy a bérletét felmondja.

Szigoru szankciókat tartalmaz az új törvény minden lakásspekuláció ellen. Szó lesz benne az új építkezések támogatásáról is.

Egy politikai gyilkosság epilógusa

Rémített az erdőben

Az elmúlt esztendő júniusában az osztrák Neulengebach közelében levő erdőben elkövetett titokzatos gyilkosság tartotta izgalomban Ausztria lakosságát. Megtalálták Karger Konrád husz éves kereskedősegéd hulláját. A holttest sűrű lombok közt feküdt és fenyőgallyakkal volt eltakarva. Rövid nyomozás után a tettes kilétét felfedték. A gyilkos, Novasád Rudolf ugyancsak husz éves fiatal ember kihallgatása során elmondta, hogy Karger, aki a nemzeti szocialista párt tagja volt, áruláson érték és a párt titkos intézőbizottsága halálra ítélte. Őt bízták meg az ítélet végrehajtásával. Elvállalta a megbízást. Karger abban az időben állás nélkül volt és elakart Bécsből utazni, de nem volt pénze. Ő — Novasád — azt ajánlotta, hogy menjenek ki a neulengebach-i erdőbe, ott tud egy helyet, ahol gépfegyverek vannak elásva, azokat kiemelik, eladják és az így került összegből lesz Kargernek utiköltsége. Így sikerült

őket az erdőbe csalni.

Egy erdő tisztáson lepihenetek és később, mikor Karger elaludt, Novasád hirtelen ráugrott és több erős fejsze csapással agyonütötte. Karger az első fejsze csapások után még élt, mire Novasád, hogy gyorsan végezzon vele, vadászkésével szíven szúrta.

Ezt megelőzőleg még a balta élével szétrombolta az áldozat fejét. A holttestet gyorsan elakarta takarítani és ezért egy nagyobb gödröt akart ásni, de közben halálfélelem vett rajta és ezért a munkát abbahagyta és csak egyszerűen fenyőgallyakkal fedte be a hullát. Azután visszatért Bécsbe, ahol elfogták.

A vizsgálati fogság ideje alatt dr. Stieglandt Haus ügyvéd Novasád védője kérte védeni elmeállapotának megvizsgálását. A törvényszék el is rendelte a vizsgálatot, mire két elmeorvosszakértő három hónapon keresz-

tül állandó megfigyelés alatt tartotta és most készült el a 60 oldalra terjedő jelentés, amely a törvényszék elé terjesztették. Az orvosszakértők megállapították, hogy

Novasád lelkibetegsége folytán paranoias tünetek közt józanságától már a tett elkövetése idején meg volt fosztva. Közveszélyességére való tekintettel ajánlják, hogy a vádlottat elmeorvóintézetbe internálják.

Az orvosi véleményre való hivatkozással Novasád védője kérte, hogy a törvényszék szüntesse meg az eljárást ellene. Ez most be is következett.

Dr. Kralik vezetőügyész Novasád és bűntársai ellen a gyilkosság vádját elejtette és csupán titkos szervezkedés címén indított ellenük eljárást.

Novasádot a közeli napokban a steinhofi elmeorvóintézetbe szállítják.

No. 1333—1924.

HIRDETMÉNY.

Oradea-Mare város polgármestere hivatala a vonatkozó törvény alapján tudomására hozza a város közönségének, hogy az ág. evang. nőegylet által 1923 évi november hó 25-én rendezett jótékony célú előadás tisztá jövedelme 9886 lei, azaz kilencezernyolcszáznyolcvanhat lei volt.

Oradea-Mare, la 21 januarie 1924.

Dr. Ioan Vostinar,
primar.

Minden kézipart feülmuló
„oroszlán” védjegyű ingek
állandó és választékban
raktáron
„SPLENDID”
uridivat üzletében, Avr. J. (Kosuth)-u. 16. Meglepo olcsó árak

TÜZIFA
I. oszt.
cserebük
hasáb a legolcsóbban
beszerezhető
a Városi faüzemnél
Str. Alexandril (Teleky-u.) 3.
Telefon 17-10 — 354

Vizumot utlevélre leg-
hamarabb a

Hegedüs Hirlapiroda
Intéz el. Telefon 13-01.

Márciusban írják alá a francia-jugoszláv szerződést

Bukarestből jelenti a Rador: A Románia, a nemzeti párt hivatalos lapja Belgrádból nyert magánértesülés alapján közli, hogy márciusban aláírásra kerül a francia-jugoszláv szövetségi szerződés és azután Romániával is tárgyalásba kezdenek a franciák egy szerződés létrehozása tárgyában.

Lenin holtteste megérkezett Moszkvába

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Moszkvából ideérkező hírek szerint Lenin holttestének megérkezését nagy katonai díszszel fogadták. A katonai kordon mögött nagy tömegek verődtek össze. Minden üzletet bezártak, a közlekedés megszűnt. A pályaudvar előtt a munkástestületek küldöttségei gyülekeztek. Délben megérkezett a holttestet hozó különvonat. A koporsó egy vörösre festett vasuti kocsiban fektült. A koporsót leemelték a vasuti kocsiból és Kalinin, Zinovjev, Bucharin és Stalin vállukon vitték. Azután felváltva a kommunista párt vezetői vitték a koporsót. Közvetlenül utána ment Zinovjev karján Lenin özvegye és Kalinin támogatta Lenin hűgát.

A gyászmenet teljes két óra hosszan át hullámozott Moszkva utcáin, míg a Vörös-térre érkezett. Itt a katonák díszlövészel fogadták a halottat. A gyászmenetet az egész útvonalon alacsonyan repülő aeroplánok kísérték. Lenin temetése szombaton lesz.

A szovjetkormány egyhavi diplomáciai gyászt rendelt el Lenin halála alkalmából.

Megdrágult a marha- és sertéshús

Az ármegállapító bizottság dr. Vostinár János főjegyző elnöklésével tegnap délelőtt 11 órakor tartotta rendes ülését, amelyen az érdekelt szakmák képviselői ugyszólván kivétel nélkül megjelentek.

A bizottság elsőnek a mészárosok kérelmét tárgyalta, akik

24, illetőleg 26 leire kérték a husáruk felemelését.

Kovács Kálmán főállatorvos 21 leies emelést javasolt. A bizottság azonban tekintettel a súlyos gazdasági viszonyokra,

22 leiben állapította meg a marhahús kilóját.

Élénk vita támadt a sertéshús árának megállapítása körül. Kovács főállatorvos ellenezte az árak felemelését, azonban a bizottság többsége előterjesztést tett a tanácsnak a sertéshús árának két leijel való felemelésére. A zsir árának felemelésére vonatkozó előterjesztést a bizottság elvetette.

Ugyancsak nem engedte meg a bizottság a barna lisztnek és a barna kenyérnek egy leijel való felemelését.

Az éttermi árak a hus árának

drágulása arányában csupán igen mérsékelten emelkedtek.

Az ármegállapító bizottság javaslatát a tanács legközelebbi ülésén tárgyalja.

Miről tárgyal most Bukarestben a magyar delegáció

Bukarestből jelentik: A magyar delegáció albizottsága tárgyalta a Magyarországon levő románok és a Romániában levő magyarok letétjeinek zár alól való feloldását, tartozásaik, követeléseik, kereskedelmi megál-

lapodásaik kérdését, valamint az alapítványi alapoknak, a kettő szelt megyék és városok vagyonyeinek és a kettős megadóztatás elkerülésének megfelelő megoldását.

Kinos botrány a magyar nemzetgyűlésen

Egymásnak rohantak a szocialisták és a kizgazdák

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar nemzetgyűlés mai ülésén az indemnitási vita folyamán felszólalt Peidl Gyula szocialista képviselő, aki beszédében foglalkozott Eckhardt Tibor volt sajtófőnök tegnapi felszólalásával, aki a Házban azt mondotta, hogy

mikor az alföldi brigád ügyében Szegeden nyomoztak, jobban tették volna, ha Budapesten a vezérkarnál folytatnak nyomozást.

Szerinte Eckhardtnak ez a kijelentése súlyos gyanút tartalmaz a budapesti vezérkar ellen. Kíváncsi lenne megtudni, hogy Eckhardt milyen titkokat tud. Attér ezután ismét azokra az atrocitásokra, amelyek Héjjas nevével vannak összefüggésbe. Hangoztatja, hogy a tettesek mindég szabadon járnak és a megtorlás velük szemben elmaradt.

Nem tudja, hol szaladgálnak a gyilkosok, abban sem biztos, hogy a Házban nem kell-e a véreskező emberekkel kezdet fogni.

(Óriási zaj tör ki erre a kijelentésre.) A zaj csillapultával Peidl megtorlást sürget.

A délutáni ülésen Peidl folytatja beszédét. Ujabb adatokat sorol fel az atrocitásokról.

Csontos Imre kizgazda közbeszól: Karcagon egészségesen bántak el a kommunistákkal, meg is érdemelték.

A szocialisták padsorából Csontosra kiáltották: *Be tegagyú emberekkel nem érdemes vitázn!*

Erre a szocialisták és kizgazda párt közt éles összetűzés keletkezik, a nagy zajban

az igazságügyminiszter az asztalra csap és azt kiálja, hogy a szocialisták tühetlen hangja nem a parlamentbe való.

Nagyatádi Szabó hangoosan méltatlankodik, hogy a kizgazdákat hogyan aposztrofálják,

mire a szocialisták sértő közbeszólásainak özőnében több kizgazda képviselő a

szocialisták padsora felé tart. A szocialisták közül többen eléjük mennek. Az ellenfeleket, mielőtt egy-

Mi van a Jacob János elleni vádakkal

Dr. Pelle János levele az Estilaphoz

Hírt adtunk arról, hogy a nagyváradi királyi ügyészség a dr. Jacob János volt kamarai képviselő ellen beadott feljelentésekre a vád képvisellete iránti kérelmeket elutasította. Mint ismeretes, a feljelentések a földkisajátítási eljárások során elkövetett állítólagos okirathamisítások tárták fel. Most e cikünkre dr. Pelle János, a feljelentők jogi képviselője hozzánk intézett levélben reflektál. A kioktatásunkra vonatkozó rész mellőzésével — levelét itt adjuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Mindenekelőtt a közleménynek azon részére térek ki, amely az Alföldi Cukorgyár r.t. feljelentését az élesdi Bethlen-féle birtokkal hozza kapcsolatba. Úgyfelem dr. Jacob János és ismeretlen társai ellen a feketebátori Lovassy-féle, jelenleg dr. Jacob-féle birtok kisajátítási eljárás során elkövetett többrendbeli okirat hamisítás miatt adott be feljelentést az ügyészséghez.

Nem áll az, hogy az ügyész-

máshoz értek volna, lefogták. Pesthegy Pál elnök maga is lerohant az elnöki székből és lefog egy szocialista képviselőt. A botrány rettenetes méreteket ölt. A verekedést a kormány tagjai akadályozták meg.

Az ülést felfüggesztik. Szünet közben a képviselők a teremben maradnak és izgatottan tárgyalják az eseményeket.

Nagyatádi és Nagy Emil igazságügyminiszter a szocialistákkal vitatkoznak és felháborodásukat fejezik ki. — Kormánypárti oldalról hangoztatják a házszabálmódosítás szükségességét.

Feloszlatták az olasz parlamentet

Rómából jelentik: Viktor Emánuel király aláírta a kamara feloszlataáról szóló okmányt. Az új parlamentet május 24-ére hívják össze.

ség elutasította volna a feljelentőket, mert hiszen az ügyészségnek erre joga nincs, mindössze annyi történt, hogy az ügyészség minden törvényes nyomozati eljárás bevezetése nélkül nem vállalta a vád képviselét. Dr. Jacob János és ismeretlen társait ez ügyben sem meg nem idézték, sem meg nem hallgatták, ennek dacára dr. Jacob János tudomást szerzett a feljelentés egész tartamáról és egy ügyvéd által szignált előterjesztésben védekezett. Az ügyészség pusztán ezen előterjesztés birtokában nem vállalta a vád képviselét.

Az ügyészség határozata ellen a mai napon adtam be ügyfelem képviselétében a főügyészséghez a felfolymodást s az lesz hivatalva felülbírálni az ügyészség eljárását és eldönteni, hogy lehetséges-e törvényes nyomozati eljárás nélkül egy hivatalból üldözendő ügyben a vád képviselét megtagadni s illetve a törvényben előírt nyomozati cselekmények felvételét mellőzni.

Két elnöke lesz a nagyváradi Ipartestületnek

Megegyezős a prefektus és az iparosok között

Ismereteseik azok a tárgyalások, amelyek Popovici Miklós dr. prefektus és az Ipartestület vezetője között az Ipartestület új rezsimjének megszervezésére vonatkozóan megkezdődtek. A prefektus ma délután fogadta az iparosoknak Megyeri Ferenc és Dévald László vezetése alatt nála tisztelegő küldöttségét és folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat, amelyek — ismerve Popovici prefektus megértését — eleve biztosították olyan eredmény kibontakozását, amely egyrészt az állam magasabb érdekeivel is összhangban áll, másrészt az

iparostársadalomnak is megnyugvást szerez.

Lapunk zárta után értesülünk, hogy a tárgyalások dr. Popovici Miklós prefektus hozzájárulása nyomán teljes megegyezőssel végződtek.

Az Ipartestület elnöki állására teljesen egyenrangú hatáskörrel ifjú Mónus Sándort és Ors Lászlót jelölték. Azonkívül két tiszti ügyész állást szerveznek. Az előjáróságot ugyanabban az értelemben választják meg, amelyet az előkészítő bizottság a pártok között létrejött

kölesönös megegyezés alapján már előzőleg megjelölt.

Alkalmunk volt a küldöttség egyik vezető tagjával beszélni, aki az Estilap munkatársának a következőket mondotta:

— Dr Popovici Miklós prefek-

tus ur a tárgyalások során igen megértő álláspontot foglalt el, a mely a nagyváradai össziparosság kívánságát teljes mértékben kielégíti. Most már nincs semmi akadálya annak, hogy az Ipar-téületben a harmóniát a jövőben is biztosítsa.

Sulyos visszaélések a temesvári postaigazgatóságban

Degradált tisztviselők — Negyvenezer elintézetlen akta

— Saját tudósítónktól —

A temesvári postaigazgatóságnál, illetve jelenleg már postaügyi inspektorátusnál az utóbbi időben igen különös esetek fordulnak elő, annyira különös és szokatlan esetek, hogy már a posta-inspektorátus tisztviselői is kezdenek azok ellen mind jobban felzudulni. A dolog ott kezdődik, hogy még a múlt év januárjában rendelet érkezett a bukaresti postavezérigazgatóságtól, melynek értelmében a kerületi posta és táviratigazgatóságok április elsejével feloszlatandók és helyettük postaügyi inspektorátusok állítandók fel. Az átszervezésre vonatkozó végrehajtási utasítások később jöttek, — mondta a kiadott rendelet. A kolozsvári, nagyváradai és temesvári postaigazgatók a rendelet értelmében csakugyan megtették az előkészületeket a postaigazgatóságok átszervezésére és várták a végrehajtási utasítást, hogy a likvidálást annak értelmében hajtsák végre. A megígért végrehajtási utasítás azonban egyre később, míg végre május közepén megjött, — nem a végrehajtási utasítás, hanem — egy rendelet, amely *felmentette állásukból az összes erdélyi és bánáti volt postaigazgatókat és helyükbe az okiráltságból új inspektorokat nevezett ki. Az indoklás az volt, hogy az állásuktól elmozdított postaigazgatók nem hajtották végre az átszervezési rendeletet. Az elcsapott igazgatók az eddigi állásukhoz nem méltó alantas állásokba kerültek.*

Nagy volt az elkeseredés később, amikor tapasztalták, hogy az új inspektorok is a régi rendszer szellemében működnek, mert az *átszervezési végrehajtási utasítás hiányában ők sem merték végrehajtani.* Végre azután, szeptember havában megérkezett a végrehajtási utasítás, mire Buznea Konstantin, az új temesvári postaügyi inspektor, magához rendelte az összes ügyosztály vezetőket, tudatta velük, hogy az *osztályfőnöki állás megszűnt, ők ezentúl csak közönséges tisztviselők lesznek a kezelési osztályban s felszólította, hogy új beosztásukat huszonegy óra alatt foglalják el. Az osztályfőnökök azon kérdésére, hogy mi lesz a hivatalaikban összegyűlt, részben elintézetten, részben pedig még elintézés alatt álló aktaikkal, an inspektor nem adott választ.*

Igy a volt osztályfőnök, amit egy nap alatt elintézni tudtak,

elintézték, a többi aktákat pedig ott hagyták gazdátlanul hivatalaikban. A restance így rövidesen óriási méreteket öltött. Mintegy negyvenezer akta hevert két hónapon keresztül a segédhivatalban csak kis részben elintéztve, nagyrészt pedig elintézetlenül. Buznea inspektor elrendelte, hogy osszák szét azokat megyénként és küldjék el valemennyit a vármegyei székhelyeken levő postahivatalokhoz. Az ügyiratokat csakugyan utba is indították, a posta-inspektorátus megszabadult rengeteg papirostól s azóta az akták sorsa ismeretlen. Az akták, kérvények beküldői hiába várják, hiába sürgetik ügyük elintézését, az akták szétszórva hevernek az egyes postahivataloknál, senki sem tud róluk, senki sem törődik vele, senki sem intézi azokat.

A postaigazgatók, majd az ügyosztályvezetők felmentése illetve lefokozása után következett az egyes postahivatalok főnökeinek a degradálása is. — Ugyanakkor pedig a postaigazgatóságnak jogvédett, nagytudású, kipróbált, doktorátussal rendelkező tisztviselői alantas tisztviselői sorban tengődnek a volt postaigazgatók pedig érdemeik elismeréséül a kerületi és községi postákon tartanak rovincsolásokat. Így folyt le a kerületi postaigazgatóságok átszervezése.

* A Hegedüs hírlapiroda kölcsönkönyvtárában mindennap cserélhet könyveket.

Tüzifa

elsőrendű bükk, cser, tölgy és gyertyán, bármilyen mennyiségben kapható

termelési árban, házhoz szállítva

Faragó és Major

latermelő cégnél

Tüzifateleph: Str. Sorompó-utca 5 sz.

TELEFON: 11-36

Központi iroda: Strada Nicolae Zsiga

(Lukács György-utca) 4 sz.

TELEFON: 12-93

KOTTÁK

csak a

Hegedüs Hírlapiroda

zenemű osztályában vásároljon

APRÓHIRDETÉSEK

LAKÁS

ELCSERÉLNÉM 2 szoba, konyha, előszoba és minden mellékhelyiséges lakásomat 3 esetleg 2 szobás lehetőleg modern lakásért, lelépésért. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 485

ALKALMAZÁS

MINDENES fiatal leány románul is tud ajánlkozik. Magyar Flóra, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 76. 508

TÉGLAGYÁRI felügyelő, téglagyári prés és körkemence munkások, vizsgázott kazánfűtő felvétetik. Ajánlatok a „Szatmári Első Cserép és Téglagyárhoz Satu-Mare (Szatmár)ra” intézendők. 511

PERFECT német-magyar gyors- és gépirónót keres vidéki nagy gyárvállalat. Javadalmas: lakás, fűtés, világítás és havi 2500 lei, valamint egyéb természetbeni járandóságok. Értekezhetni Halmos Hugó és Tsa cégnél d. u. 4-6 között Emkepalota. 512

PORTÁSNAK, felügyelőnek, vagy bármilyen állásba ajánlkozik becsületes, jó megjelenésű volt rendőr. Str. Centrala (Közép-utca) 9. Magyar Sándor. 521

SEGÉD textil szakmából felvétetik Berger Simon és Társa cégnél. Engrossban jártas előnyben. 522

KIFUTÓ fiukat azonnal felvesz a Rador távirati iroda: Károly herceg (volt Szilágyi Dezső-utca) 6. Sonnenfeld-palota.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ nagyon szép perzsa hencsertakáró. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 486

PIANINOT, vagy rövid zongorát bére keresek. Cím a Hegedüs hírlapirodába kérek. 330

TELJESEN új sovány liba pehelyt keresek. Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 495

EGY városi bunda olcsón eladó. Weisz E. Zsigmond cégnél, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. 516

ELADÓ ampiristili elefántcsont legyező (vitrin darab), antik elefántcsont legyező, nagyon szép medere, renaissance ajuros milliók, futók, tálcaterítők, abroszok, storok, ágyciterítők, file motívok, betétek, Rlopli csipke és betét. Kötött fehér, arany és színes terítők, Saita gobelin, gobelin képek rámmával és anélkül, montirozatlan diványpárnák, kelim abrosz és drapéria, bordó brokát függöny, sárga selyem paplan. Nagyon szép fehérnemű, ingek, nadrágok és leibnierek, selyem rojtos kendő. Egészen új szürke szövet kosztium és estélyi ruha sárga selyem, autó bundák, zsurasztal, lámpa-ernyők, szanítás (szobagőzfűrdő), perzsa szőnyegek, ebédli 24.000 lei, nagyon szép átvétők, perzsa ebédli szőnyeg, perzsa és szírná átvétők, igen olcsón, autó bundák, szliskin rövid kabát, férfi városi bunda, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst-sál, képek, 3 méter szürke gyapjú szövet, 6 méter fekete taft, nagyon szép eredeti egészen új jelmezuha, színes és fehér abroszok, szalvéták, gyönyörű szép rézkarc, híres német művészektől. Bulewardul Regele Ferdinand Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 493

ELADÓ English és francia (Original Methode) Toussaint-Langenscheidt. Cím Hegedüs hírlapirodában. 505

15 mázsa makulatura (újságpapír) olcsó áron kapható. Cím a Hegedüs hírlapirodában. 508

BUTOROK, darabok és egész garnitúrák eladók. Strada Gerlicy utca. 517

ELADÓ egy teljesen hibátlan ebédli butor, kredenc, szőnyeg, divány, asztal, 6 szék. Cím Hegedüs hírlapirodában. 514

EGY üres háztelek a Parcul Traian (Széchenyi-téren) eladó. Felvilágosítást ad dr. Fleischer Béla ügyvéd, Parcul Traian (Széchenyi-tér) 1. 523

JÓKARBAN levő varrógép eladó Str. Horia (Báthory-utca) 16. ajtó 10. 425

Pénz- és helyszűke miatt

raktáron lévő zongora, ebédli, háló, uriszoba, Wertheim-kaasza, perzsa szőnyeg, gyári szőnyegek csillárok és hencsertakárók minden elfogadható áron eladotnak

Beck és Benjámín

Str. Copalniceanu (Váradai Zsigmond-utca 11.) Telefon 1703

ELISABETA

fényképezési műterem

Foglalkozik:

a legmodernebb fényképfelvételekkel

Ferdinand király (Rákóczi) ut 6

Női és gyermekkabátok

ruhák mélyen leszállítottakban

MODELL ÁRUHÁZ

Vlahuta (Szt. János-)u. 6.

Tüzifa árak

Freiberger és Schwarz

cégnél, Sorompó-u. 3, a Calea Victoriei (Kolozsvári utcai) sorompónál.

1 m³ l-a bükk hasáb házhoz szállítva 260
1 m³ l-a cser hasábja : 270
1 mm. l a -bükk hasábja : 60
1 mm. bo fa : 40

HEGEDÜRE,

Zongorára
Énekekre és
minden
hangszerre

KOTTÁK

Hegedüs Hírlapiroda

zenemű osztályában

Sonnenfeld Adolf részv. társ.